

# Spis treści

|             |   |
|-------------|---|
| Wstęp ..... | 7 |
|-------------|---|

## CZĘŚĆ I PRZYCZYNY AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE

|                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Marta Matecka<br>Tłumienie cielesności przyczyną powstawania agresji w szkole ..... | 15 |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----|

|                                                                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Paweł Łuczeczko<br>Zachowania agresywne wśród uczniów<br>a przynależność do subkultur młodzieżowych ..... | 25 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

|                                                                                                                                                                                                      |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Anna Woźniakowska<br>„Lawina bieg od tego zmienia, /Po jakich toczy się kamieniach”.<br>Relacje nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel jako pochodna<br>świadomości przemocy w środowisku szkolnym ..... | 37 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

|                                                                             |    |
|-----------------------------------------------------------------------------|----|
| Robert Opora<br>Rozpoznawanie przyczyn zachowań agresywnych u uczniów ..... | 47 |
|-----------------------------------------------------------------------------|----|

## CZĘŚĆ II PERCEPCJA ZJAWISK AGRESJI I PRZEMOCY

|                                                                                                               |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Barbara Ścigała<br>Od bierności do działania. Przegląd typów postaw<br>uczniów wobec przemocy i agresji ..... | 61 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| Beata Bykowska<br>Przemoc w pomorskich gimnazjach ..... | 73 |
|---------------------------------------------------------|----|

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Joanna Żeromska-Charlińska                                                  |     |
| Wartości preferowane przez młodzież licealną                                |     |
| w kontekście doświadczanej przez nią przemocy w szkole .....                | 85  |
| Olga Bąk                                                                    |     |
| Wykorzystanie kwestionariusza „Moje życie w szkole”                         |     |
| do pomiaru zachowań agresywnych .....                                       | 93  |
| Irena Sorokosz                                                              |     |
| Agresywne zachowania uczniów - wyzwanie dla nauczyciela.                    |     |
| Obawy i opinie studentów kierunków pedagogicznych.....                      | 107 |
| CZEŚĆ III                                                                   |     |
| TYPY I FORMY AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE                                    |     |
| Małgorzata Szyszka                                                          |     |
| „Fala w szkole”? Sprawcy, ofiary, motywy.....                               | 121 |
| Iwona Boruszkowska, Grażyna Durka                                           |     |
| Wybrane przejawy agresji wśród uczniów gimnazjum                            |     |
| na terenie miasta i gminy Słupsk .....                                      | 131 |
| Anna Nitecka-Walerych                                                       |     |
| Zjawisko agresji dziewcząt w wieku gimnazjalnym .....                       | 145 |
| Łukasz Kurowski                                                             |     |
| Dyskryminacja jako przejaw agresji wobec                                    |     |
| dzieci cudzoziemców w polskiej szkole.....                                  | 157 |
| Katarzyna Formela, Joanna Szczepankiewicz-Battek                            |     |
| Szkoła w Polsce miejscem rzetelnego kształcenia                             |     |
| i krzewienia tolerancji wobec mniejszości seksualnych.....                  | 169 |
| Grażyna Durka, Iwona Boruszkowska                                           |     |
| Uwarunkowanie agresji wśród młodzieży akademickiej .....                    | 185 |
| Agata Wesółowska                                                            |     |
| Nieformalne programy nauczania a system szkolnej przemocy symbolicznej. . . | 193 |
| CZEŚĆ IV                                                                    |     |
| SZKOLNA PRZEMOC I AGRESJA W PERSPEKTYWIE KODEKSU KARNEGO                    |     |
| Zofia Bromboszcz                                                            |     |
| Przestępczość nieletnich. Odpowiedzialność nieletniego na gruncie           |     |
| Kodeksu karnego z 1997 roku i proponowanych zmian w prawie.....             | 207 |
| Mirosław Wątroba                                                            |     |
| Administracyjno-prawne środki służące                                       |     |
| rozwiązywaniu problemu przemocy i agresji w szkole.....                     | 223 |

|                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Violetta Kopińska                                                            |     |
| Znaczenie edukacji prawnej w zakresie profilaktyki przemocy w szkole . . . . | 235 |

## CZĘŚĆ V

### SPOSOBY PRZECIWDZIAŁANIA SZKOLNEJ AGRESJI I PRZEMOCY

|                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|
| Anetta Jaworska                                                 |     |
| Prewencja zachowań dewiacyjnych w szkole.                       |     |
| Od pluralizmu do integralności metod przeciwdziałania .....     | 247 |
| Anna Maria Kola                                                 |     |
| Relacja mistrz - uczeń jako pozytywna propozycja                |     |
| wyjścia poza spiralę przemocy w szkole .....                    | 259 |
| Barbara Nowak                                                   |     |
| Kreowanie właściwych relacji między wychowawcą                  |     |
| a wychowankiem w myśl pedagogiki niedyrektywnej                 |     |
| jednym ze sposobów zapobiegania agresji w szkole .....          | 269 |
| Radosław Kossakowski                                            |     |
| Uzdrowić agresję. Edukacja emocjonalna młodzieży szkolnej ..... | 279 |
| Jolanta Flanz                                                   |     |
| Bezpieczeństwo małego dziecka w szkole .....                    | 293 |
| Joanna Borowik                                                  |     |
| Zachowania agresywne wśród dzieci i młodzieży.                  |     |
| Praktyczne i teoretyczne aspekty przeciwdziałania .....         | 301 |
| Małgorzata Chojak                                               |     |
| Profilaktyka szkolna w internecie .....                         | 309 |
| Dorota Chlebio-Abed                                             |     |
| Przemoc w szkole - wyzwania i zagrożenia .....                  | 317 |